

2. О государственной защите и поддержке предпринимательства в РТ : [Закон РТ: редакция № 98 (25 июля 2005 года), № 259 (12 мая 2007 года)].
3. Агентство по статистике при Президенте Республики Таджикистан,
4. Ситуация на рынке труда Республики Таджикистан. – Душанбе, 2019 г.
5. Абдугаффаров А. А. Теоретические проблемы формирования модели рыночной экономики Таджикистана / А. А. Абдугаффаров. – Худжанд, 2006. – 128 с.
6. Буров В. Ю. Основы предпринимательства : учеб. пособие / В. Ю. Буров. – Чита, 2013. – 441 с.

*А. С. Ткаченко, к. т. н., доцент
ПУЕТ, м. Полтава*

ОГЛЯД ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ВИРОБНИКІВ ОРГАНІЧНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Органічне виробництво – це цілісна система господарювання та виробництва харчових продуктів, яка поєднує в собі найкращі практики з огляду на збереження довкілля, рівень біологічного розмаїття, збереження природних ресурсів, застосування високих стандартів належного утримання (добробуту) тварин та метод виробництва, який відповідає певним вимогам до продуктів, виготовлених з використанням речовин та процесів природного походження [1].

Ринок органічних харчових продуктів в Україні є на етапі розвитку. Основна причина стримування темпів попиту на органічну харчову продукцію полягає у високих цінах встановлених на неї. Так, виправданою націнкою на органічну продукцію в Європі є націнка у розмірі 20–30 %. У той же час, в Україні вартість органічної продукції перевищує традиційну на 50–300 % [2].

На найбільшій світовій виставці органічних харчових продуктів BioFach у 2020 році Україну представляли 37 компаній. Найпоширенішими серед українських органічних харчових продуктів є зернові та бобові культури, олія, ягоди, соки.

За даними ОС «Органічна Україна» станом на 2017 рік лідерами органічного сектора в Україні є ТОВ «Органік Мілк» (ТМ «Organic Milk») і ТОВ «Старий Порицьк» (ТМ «Старополицькое») – виробники молочної продукції. На третьому місці – ТОВ «Етнопродукт» (ТМ «Етнопродукт») – м'ясо, молоко, зерно. Четверте займає ТОВ «Органік оригінал» (ТМ «Екород») – бакалія, п'яте – «Галекс-Агро» – експортно-орієнтований виробник зерна.

Станом на 1 червня 2016 року в органічному секторі зареєстровано 239 підприємств, з яких 162 – сільгоспвиробники. Ринок споживання найбільше розвинений у великих містах – Київ, Одеса, Львів, Харків, Дніпро.

ТОВ «Органік Мілк» входить до складу вертикально інтегрованої компанії, що складається з чотирьох компліментарних підприємств, що функціонують у сфері органічного рослинництва і тваринництва. Органічні параметри всіх ланок продукто-виробничого ланцюга компанії підтверджено сертифікатами європейського і вітчизняного зразка. Діяльність ТОВ «Органік Мілк» як виробника органічних молочних продуктів сертифіковані Міжнародною сертифікаційною компанією «ОРГАНІК СТАНДАРТ» відповідно до вимог, викладених в Постанові Ради (ЄС) № 834/2007 та № 889/2008. Основним напрямком діяльності підприємства є виробництво органічної сертифікованої молокопродукції та розвиток ринку органіки в Україні.

ТОВ «Старий Порицьк» – сільськогосподарське підприємство, метою створення якого є ведення та розвиток органічного виробництва. Господарство здійснює свою діяльність у двох основних напрямках: молочне тваринництво та рослинництво. У виробництві представлені сири тверді, розсолні та масло вершкове.

ТОВ «Фабрика бакалійних продуктів» – охоплює більше 80 % українського ринку преміальних круп. Включає продукцію торгових марок «Жменька», «Сладов», «Salute di Mare».

Компанія «Органік Оригінал» є виробником органічної продукції ТМ Екород, яка включає крупи, борошно, кавуни, дині, олія соняшникова, мед).

Приватне акціонерне товариство «ЕтноПродукт» це українсько-швейцарське аграрне підприємство, із замкнутим циклом виробництва органічної сільськогосподарської продукції. Органічні угіддя розташовані на північному сході Чернігівської області України, де обробляється близько 4 000 га органічної землі (пасовища, сіножаті, ріллі). На молокопереробному підприємстві виготовляється готова органічна продукція харчування під власною торговою маркою «ЕтноПродукт». Загалом, органічна продукція, яку виробляє підприємство включає: молоко сире, молоко пастеризоване, сметана, кефір, кефір нежирний, йогурт питної нежирний, мед, м'ясо, ковбаси, овочі, а також зернові і бобові.

«Галекс-Агро» (Житомирська область) – компанія, яка займається вирощуванням пшениці, полби (полби), жита, ячменю, вівса, бобів, вики, гречки, проса, сої, кукурудзи.

Таким чином, на сьогоднішній день вітчизняний ринок органічної харчової продукції представлений переважно молочною та зерною продукцією. Перспективним є розширення асортименту кондитерських та плодово-ягідних органічних виробів.

Список використаних інформаційних джерел

1. Славоградська Ю. В. Виробництво органічної продукції в Україні: стан та перспективи / Ю. В. Славоградська // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – № 4. – 2016. – С. 49–54.
2. Артиш В. І. Виробництво та реалізація органічної продукції в світі / В. І. Артиш // Економіка АПК. – № 3. – 2017. – С. 82–86.

***М. В. Шогунбеков, к. э. н., доцент**
ИЭТ ТГУК, г. Худжанд*

СТИМУЛИРОВАНИЕ ЭКОНОМИКИ ФИСКАЛЬНОЙ СИСТЕМОЙ РЕСПУБЛИКИ ТАДЖИКИСТАН

Сегодня экономической науке известно много концепций налогообложения, которые по мере изменения экономического состояния государства и общественно-политической ситуации прекращают соответствовать условиям, которые к ним предъяв-